

INTERNATIONALES PRIVATRECHT — INTERNATIONALES WIRTSCHAFTSRECHT,

Referate eines Symposiums der Alexander von Humboldt - Stiftung von 26. bis 30. September 1983 in Ludwigsburg, Herausgegeben von Wolfgang Holl und Ulrich Klinke, Carl Heymanns Verlag KG: Köln, Berlin, Bonn, München, 1985.

Prof. Dr. Ergin NOMER

1983 yılının 26 Eylül ile 30 Eylül tarihleri arasında, Alexander von Humboldt-Stiftung, Ludwigsburg'da bir sempozyum tertip etti. Bu sempozyuma 20 ülkeden hukukçular iştirak etti. Bu hukukçular tarafından verilen 28 adet Rapor, Alman hukukçuların da iştiraki ile tartışıldı.

Kitap, bu Raporları ihtiva etmektedir. Kendi uzmanlık ve araştırma alanları içerisinde Rapor vermiş bulunan bu 20 ülkenin hukukçuları, milletlerarası özel hukuk ile milletlerarası ticaret hukukunun çeşitli problemlerini ortaya koydular. Bu problemlere Alman meslektaşları ile birlikte çözüm bulmaya çalıştılar. Ve bu arada, gerçek anlamıyla «milletlerarası» nitelikte bir çalışma ve müzakere ortamı meydana geldi.

Kitap, sempozyumdaki çalışma düzenine uygun olarak, 4 Kısımda Raporları toplamıştır. 1. Kısımda Devletler Hususî Hukukunun Esasları (Grundlagen des internationalen Privatrechts), 2. Kısımda Milletlerarası Ticaret Hukuku (Internationales Handels- und Wirtschaftsrecht), 3. Kısımda Milletlerarası Sınaf ve Fikrî Haklar (Internationaler Gewerblicher Rechtsschutz und Internationales Urheberrechtsschutz) ve 4. Kısımda Milletlerarası Evlilik ve Nesep Hukuku (Internationales Ehe- und Kindschaftsrecht) hakkındaki Raporlar yer almaktadır.

Uzman hukukçuların kendi hukukları

ve problemleri hakkında verdikleri bilgiler aynı zamanda mukayeseli hukuk için geniş bir bilgi ve çalışma kaynağı teşkil etmektedir. Milletlerarası Özel Hukuk ve Milletlerarası Ticaret Hukukuna ilişkin olarak Raporlarda yer alan bilgi ve problemler hakkında yapılan müzakere ve tartışmalar da Kitapta yer alabilseydi, hiç şüphesiz çok daha mükemmel bir kaynak eser temin edilebilirdi. Zira, raporlarda yer alan bilgi, tenkit ve yorumların, yapılan müzakere ve tartışmalarda daha açık, daha belirli bir hüviyete ulaşması tabiidir. Elbetteki, raporlarda yer alan bilgi, tenkit ve problemler için teklif edilen çözüm tarzları, Kitabın neşir hayatına girmesiyle de, artık hukukçuların istifadesine ve tenkitlerine açık hale gelmiştir. Bu bakımdan Kitap, milletlerarası nitelikte bir hukukun gelişmesine temel ve yardımcı olabilecek bilgi hazinesine sahiptir. Milletlerarası özel hukuk ve milletlerarası ticaret hukuku ile mukayeseli hukuk alanında çalışan hukukçular için kendisinden vazgeçilmesi mümkün olmayan bir kaynak eser niteliğindedir.

Bu sempozyumu hazırlayan ve burada verilen raporları bir Kitap halinde hukukçuların istifadesine sunan Alexander von Humboldt-Stiftung'a hukuk dünyası teşekkür borçludur. Aynı teşekkürü, okuyucu, nefis bir baskıyla Kitabı ortaya çıkaran Carl Heymanns Verlag için de yapacaktır.

INTERNATIONAL PRIVATE LAW - INTERNATIONAL ECONOMIC LAW

Refers to a symposium held by the Alexander Von Humboldt Foundation in Ludwigsburg from the 26th to the 30th September 1983. Published by Wolfgang Holl and Ulrich Klinke. Carl Heymanns Publishers KG: Köln, Berlin, Bonn, München, 1985.

Prof. Dr. Ergin NOMER

The Alexander Von Humboldt Foundation had organised a symposium in Ludwigsburg from the 26th to the 30th of September 1983. Jurists from 20 countries took part in this symposium. The 28 papers presented by these jurists, were discussed with the participation of German jurists.

The book includes these papers. The jurists from these 20 countries that presented papers relating to their personal fields of specialisation and research, exposed the various problems arising in respect of International Private Law and International Commercial Law. They tried to find solutions to these problems together with their German colleagues. As a result, a work and discussion atmosphere of a really international character was created.

The book, in keeping with the working order of the symposium, has grouped the papers in 4 sections. In section 1 are placed the papers that deal with the Basics of International Private Law (*Grundlegendes Internationalen Privatrechts*), in section 2 those dealing with International Commercial Law (*Internationales Handels - und Wirtschaftsrecht*), in section 3 those dealing with International Rights in Trade and Thought (*Internationaler Gewerblicher Rechtsschutz*) and in section 4 those dealing with International Matrimonial and Filial Law (*Internationales Ehe - und Kindschaftsrecht*).

The information provided by the specialist jurists concerning their bran-

ches of law and problems related to them constitute in the same time a proficient source of knowledge and research material for Comparative Law.

It would have been no doubt possible to publish a far completer source of knowledge if the discussions and exchanges of view concerning the knowledge and problems expounded in the International Private Law and International Commercial Law-papers had been included. Indeed, it is natural that the information, critics and interpretations presented in the papers should reach a clearer state as a result of these discussions and exchanges of view. Obviously the methods for solving the problems and the clarifying entries in relation to the information and critics in the papers have, with the publication of the Book, been brought within the reach of the jurists facilitating their critics. Consequently, this Book has the required mass of knowledge that would establish it as a basic manual helping in the elaboration of an International Law. It has the status of a «must» as a reference book for jurists working in the fields of International Private Law, International Commercial Law and Comparative Law.

The legal profession is indebted to the Alexander Von Humboldt Foundation for staging this symposium and presenting the papers read there in the form of a book for it to benefit. The reader will also thank the publishers Carl Heymanns for their excellent print.

ASLAN GÜNDÜZ, LİMİNİ ADASI'NIN HUKUKİ STATÜSÜ ÜZERİNDE TÜRK - YUNAN UYUŞMAZLIĞI,

Otağ Yayınları, İstanbul, Ekim 1985.

Prof. Dr. Ergin NOMER

Limni Adasının hukukî statüsü üzerinde bir araştırma. Türkiye ile komşu Yunanistan arasındaki hukukî uyumsuzlıklardan en önemlilerinden birisi de Yunanistan'ın Limni Adasını silahlandırması olayıdır. Limni Adasının özellikle Türkiye'nin güvenliği açısından büyük önem taşıması olayı ciddi boyutlara götürmektedir.

Dr. Gündüz, Limni Adasının hukukî statüsünü düzenleyen belgeleri tek tek inceleyerek, ayrıca Türkiye ile Yunanistan'ın uygulamalarını da tetkik ederek bugünkü hukukî durumu ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu çalışmada tamamen hukukî metinlere dayanılarak, Yunanistan'ın da görüşlerine yer verilmek suretiyle, Limni Adasının hukukî statüsü hakkında objektif politikadan uzak, doğruluğu bizzat okuyucu tarafından da değerlendirilebilecek bilgiler verilmektedir. Bu bilgiler çerçevesinde varılan sonuçlar, gerçi Dr. Gündüz'ün şahsi görüşleri olarak belirlemekte, ancak bu sonuçlara tarafsız bir değerlendirme ile katılmamak da mümkün görülmemektedir.

Çalışmanın ortaya koyduğu hukukî gerçek, Limni Adasının silahsızlandırılma statüsünün bugün hâlâ devam ettiğiidir. Limni Adası Lozan Barış Andlaşması ve Lozan Boğazlar Sözleşmesi ile silahsızlandırılmıştır. Montrö Sözleşmesi ise, Türkiye'nin güvenliği ve Karadeniz'de sahili olan Devletlerin Karadeniz'deki güvenliği dikkate alınarak Boğazlardan geçici düzenlemektedir.

Bu gaye ile Montrö Sözleşmesi, sadece geçiş rejimi bakımından Lozan Boğazlar Sözleşmesi yerine geçmek üzere hazırlanmıştır. Ve yine gayeye uygun olarak, Montrö Sözleşmesi Boğazların, ama sadece Türkiye'ye ait bulunan Boğazların silahlandırılması esasından hareket etmiştir. Nitekim Boğazların silahsızlandırılma statüsünden çıkarılması, Montrö Sözleşmesinden ayrı olarak, bir «Protokol» ile daimî bir şekilde ve müstakil olarak temin edilmiştir. Diğer bir söyleyişle, Türkiye'nin Boğazlar mıntikasını yeniden askerleştirebilmesi sadece ilgili «Protokol» ile düzenlenmiştir.

Dr. Gündüz, Montrö Sözleşmesi ile Protokolün yapılmasından sonra da, tarafların, yani Türkiye ile Yunanistan'ın bu sözleşmenin uygulanması ve yorumlanmasına temel teşkil edecek hareket ve tatbikatlarının silahlandırılmanın sadece Boğazlar mıntikasına ait bulunduğunu teyit ettiğini tesbit etmektedir. Şu halde Dr. Gündüz'e göre, Montrö Sözleşmesi Boğazları yeniden silahlandırmakla yetinmiş bulunduğu için, milletlerarası hukuka uygun düşmeyen yorum şekilleriyle Limni Adasının da silahlandırılmasını haklı göstermek imkânı mevcut değildir.

Belgelere dayanan, tarafsız bir görüşle hukukî durumu tespit eden ve değerlendiren bu çalışması ile Dr. Gündüz, Türkiye'nin dış politikasında da kullanılabilecek bir kaynak meydana getirmiş olmaktadır.